

[Knud Kristensen.]

for det første det, jeg vil kalde de normale Aarsager. Dertil henregner jeg f. Eks., at visse Arbejder er kun Sæsonarbejde. Folk kan paa Grund af Vejrlig eller andre Forhold, som man ikke er Herre over, ikke arbejde hele Aaret, og derfor opstaar en normal eller naturlig Arbejdsløshed inden for de Arbejderes Kreds, som er beskæftigede med den Slags Arbejde.

En anden Aarsag til den normale Arbejdsløshed er Teknikkens Udvikling og Fremskridt, som gør, at visse Grene inden for Erhvervslivet maa omlægges, enten i teknisk Henseende eller paa anden Vis, saaledes at der kommer en Forskydning af Arbejdskraft fra det ene Erhverv, den ene Virksomhed, over til det andet. Det er ogsaa klart, at det vil tage en Tid, inden de vedkommende finder Beskæftigelse andetsteds. Jeg hører nu ikke til dem, der mener, at Teknikkens Udvikling og Fremskridt i det store og hele medfører Arbejdsløshed; jeg vil næsten sige, jeg mener det modsatte.

Endelig er der den Aarsag, at naar der kommer vanskelige Tider for et Erhverv, kan der være en forbigaaende Arbejdsløshed, som er større, end den ellers vilde være. Derimod er jeg ikke enig i den Betragtning, som Socialdemokraternes ærede Finanslovordfører (Hartvig Frisch) gjorde gældende under Finanslovdebatten, at Befolkningstilvæksten i de senere Aar skulde medføre Arbejdsløshed. Hvis den Betragtning skulde passe, saa maatte det være ud fra den Forudsætning, at der i en given Tid skulde være Overproduktion af Varer; der vilde frembringes flere Varer af de forskellige Arter, end Befolkningen var i Stand til at forbruge.

Jeg tror, man kan sige, at denne Situation har næppe nogen Sinde hidtil foreligget, og den foreligger efter min Opfattelse heller ikke i Øjeblikket. Jeg vil ogsaa gøre den ærede socialdemokratiske Partiformand og Ordfører opmærksom paa, at den forøgede Produktion, som Befolkningstilvæksten muliggør, modsvares i Virkeligheden af et forøget Forbrug, idet Forholdet er dette, at naar vi ser væk fra alle de tekniske Ting, som er indført til Forbedring og Forøgelse af Produktionen, er det, som er Formaålet til syvende og sidst, at den enkelte producerer til sit eget Forbrug. Det er det, det skal gaa ud paa, og derfor: hvis der kommer 30 000 flere i Arbejde, kommer der samtidig 30 000 flere, som skal have Bolig, Klæder, Sko og Føde. Derfor er jeg ikke enig i den Betragtning, den socialdemokratiske Ordfører fremsatte under Finanslov-

debatten, at Befolkningstilvæksten ogsaa er en af de Grunde, der kan forklare og paa en Maade undskyldte, at den forhaanden-værende Arbejdsløshed er saa stor.

Men ved Siden af disse normale Aarsager forekommer det mig; at der er visse kunstige. Dermed mener jeg Aarsager, som er fremkaldt af Ting og Forhold, som vi selv skaber. Her vil jeg først pege paa den Fagforeningspolitik, der føres, Fagforeningernes Arbejds- og Lønpolitik. Nu er det slet ikke min Mening, at Fagforeningerne er en Ulykke, at Fagforeningerne ikke er gavnlige, ja, endog nødvendige for, at den arbejdende Klasse kan faa sin Del af Produktionsudbyttet. Jeg er enig i, at hvis den ikke havde et Værn her, vilde den nok blive forurettet; den vilde ikke kunne opnaa den Del af Produktionsudbyttet, som den har rimeligt Krav paa. Men jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at Fagforeningerne viser en Stivhed, en Ubevægelighed, en Mangel paa Evne til at tilpasse sig til de herskende Forhold. Naar de fastholder visse Arbejdsregler, visse Arbejdspriser, uanset om Konjunkturerne gaar op eller ned, uanset om Kundernes Købeevne er stigende eller faldende, kan jeg ikke se rettere, end at dette i en Krisetid vil medføre, at Arbejdsløsheden bliver større, end den burde og kunde være; det er ikke til Gavn hverken for Arbejderne eller for det øvrige Samfund.

Der næst kan jeg heller ikke se rettere, end at den Lønpolitik, vi fører, hvor en Mand skal have samme Løn, enten han er ung og derfor knap nok helt uddannet, eller han er gammel og dermed hans Arbejdsevne noget svækket, er uheldig. Det er uheldigt; at Forholdene er saa stive, at man ikke kan rette sig noget mere efter vedkommende Arbejders Ydeevne. Jeg tror, at denne Stivhed bevirker, at de helt unge, som kan siges ikke endnu at være fuldt ud trænede, og de ældre, hvis Arbejdsydeevne ikke staaer helt paa Højde med deres egen Arbejdsydeevne i tidligere Tid eller den, som yngre er i Besiddelse af, er udsat for at komme ud i Arbejdsløshed, medens en mere smidig Fagforeningspolitik, der tog mere Hensyn til Livets virkelige Forhold paa dette Omraade, vilde bevirke, at Arbejdsløsheden ikke blev saa stor. Men Hovedaarsagen til den store, den ekstraordinært store Arbejdsløshed, vi har, er efter min Opfattelse, som jeg tidligere har gjort gældende, men som det forekommer mig ikke for tit kan fremføres, den ulige Erhvervs politik, som føres her i Landet. Det forekommer mig, at saavel en logisk Betragtning som Erfarin-